

Püha Olavi teekond

Kersti Markus

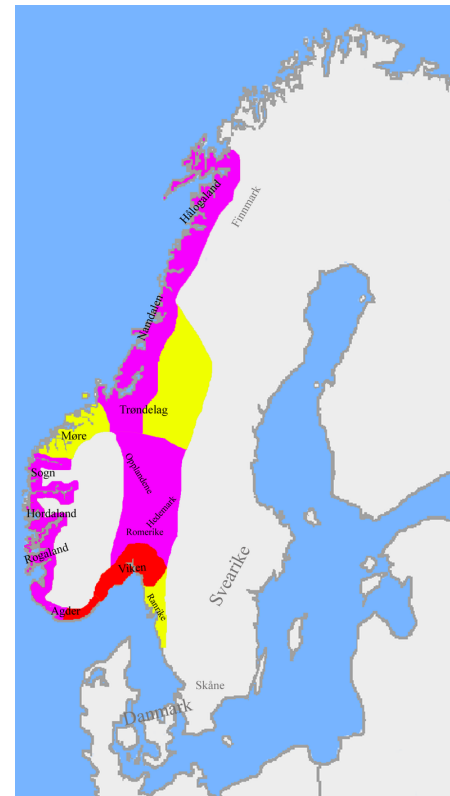

Põhipunktid

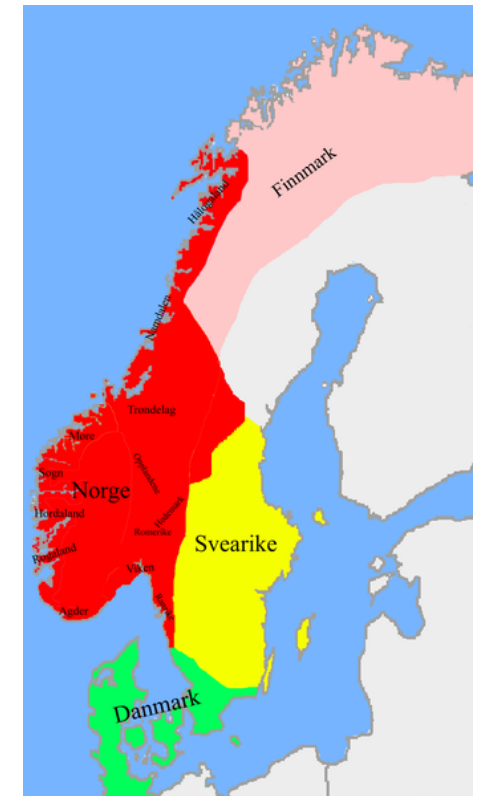
- Püha Olavi tähendus Norras
- Ajalooline kuningas Olavi tee
- Teadusprojekt Saastnas ja Purtsel
- Tänapäevane Olavitee
- Vormsi perspektiivid

Kuningas Olav II Haraldsson (1016-1028)

- Ühendas Norra läbi kristluse kehtestamise ja kirikuorganisatsiooni rajamise
- Kuningas + kirik = riik
- Langes **1030** Stiklestadis lahingus

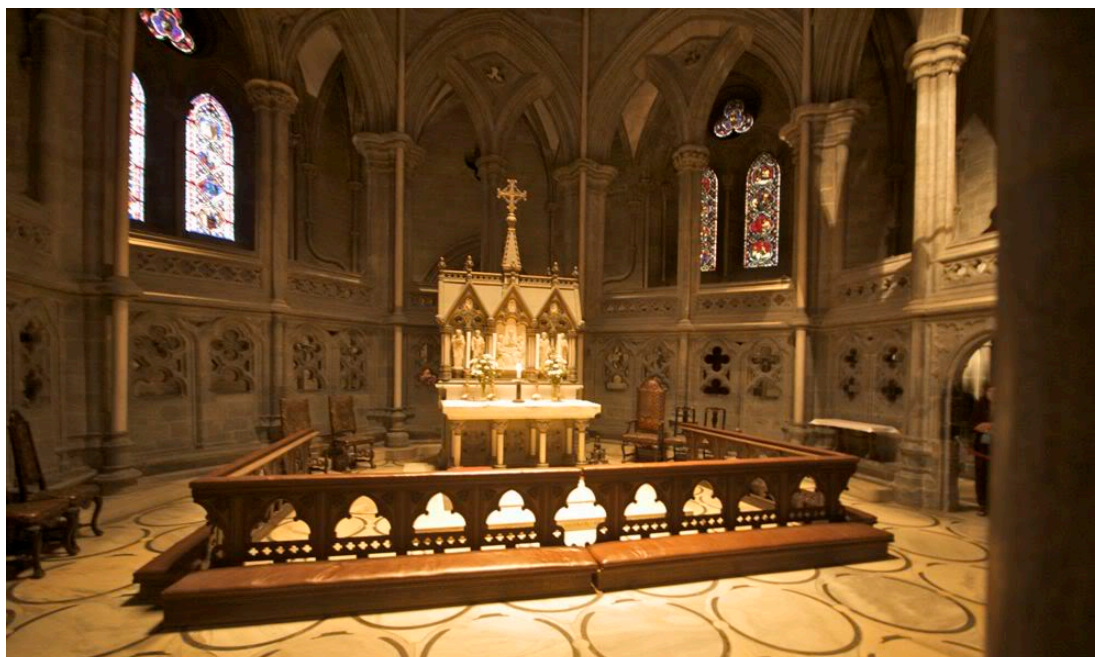
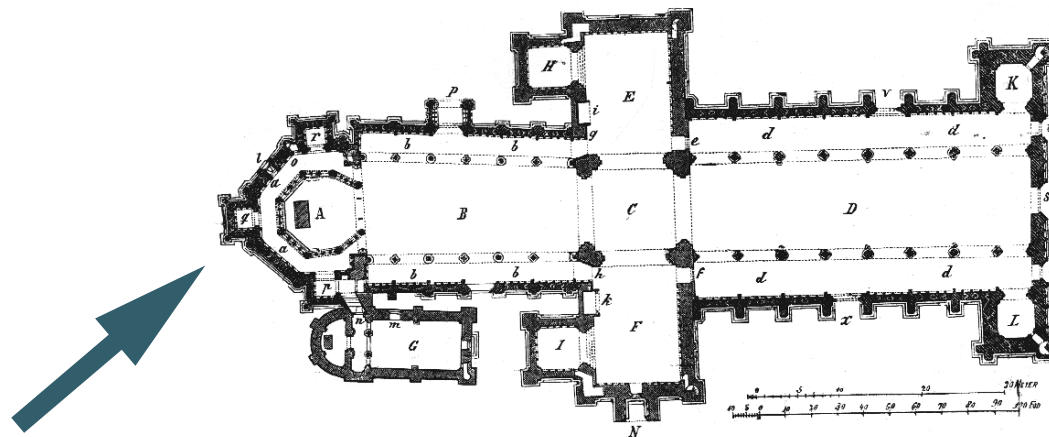

1000

Olavi ajal

Maeti Nidarose linna Klemensi kirikusse, pühakuks kuulutamise järel Nidarose kirikusse, mis 1153 sai toomkirikuks

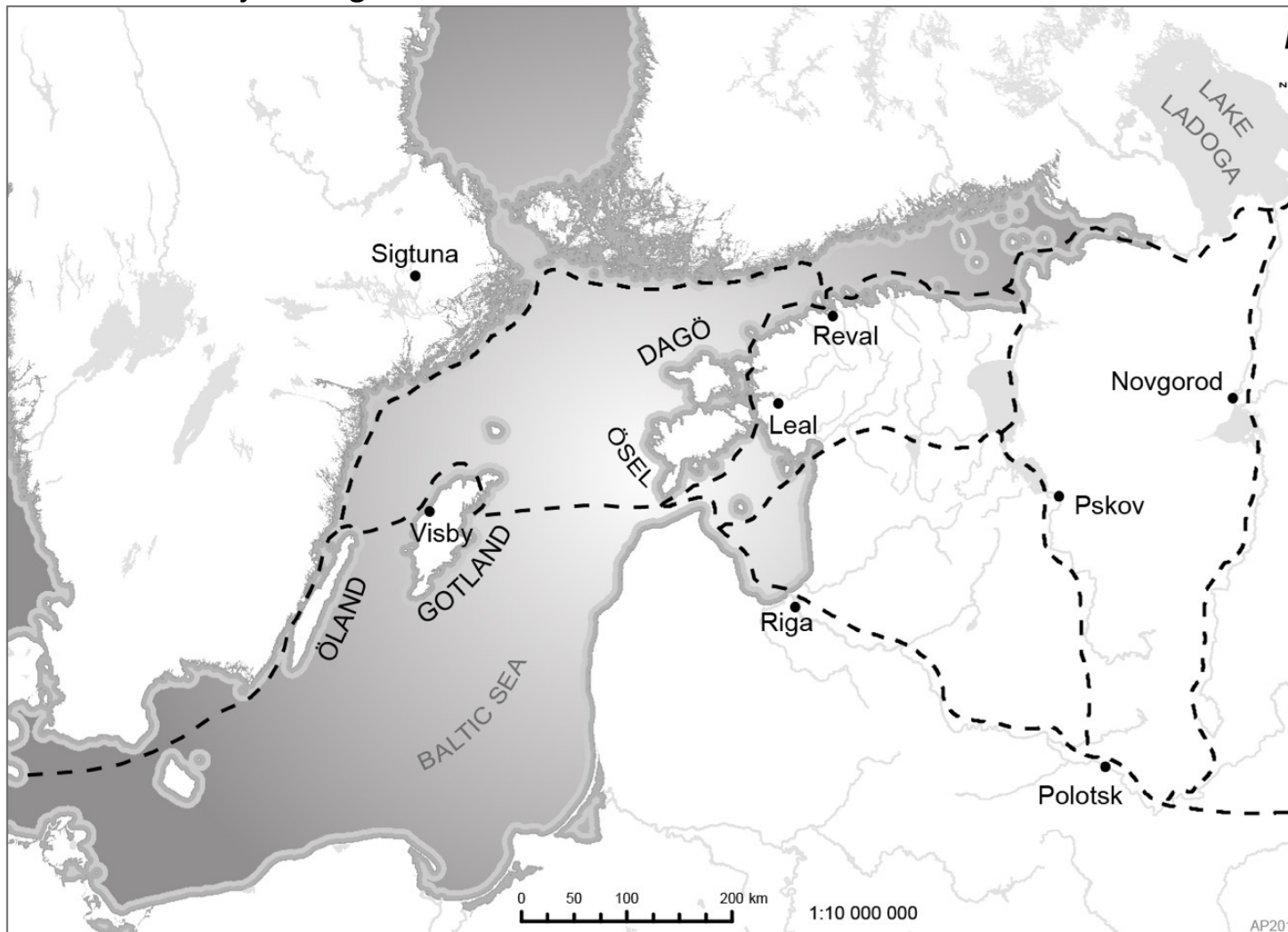
Nidarose (Trondheim)
toomkirik

'Norra igavene kuningas' 1163. a dekreediga

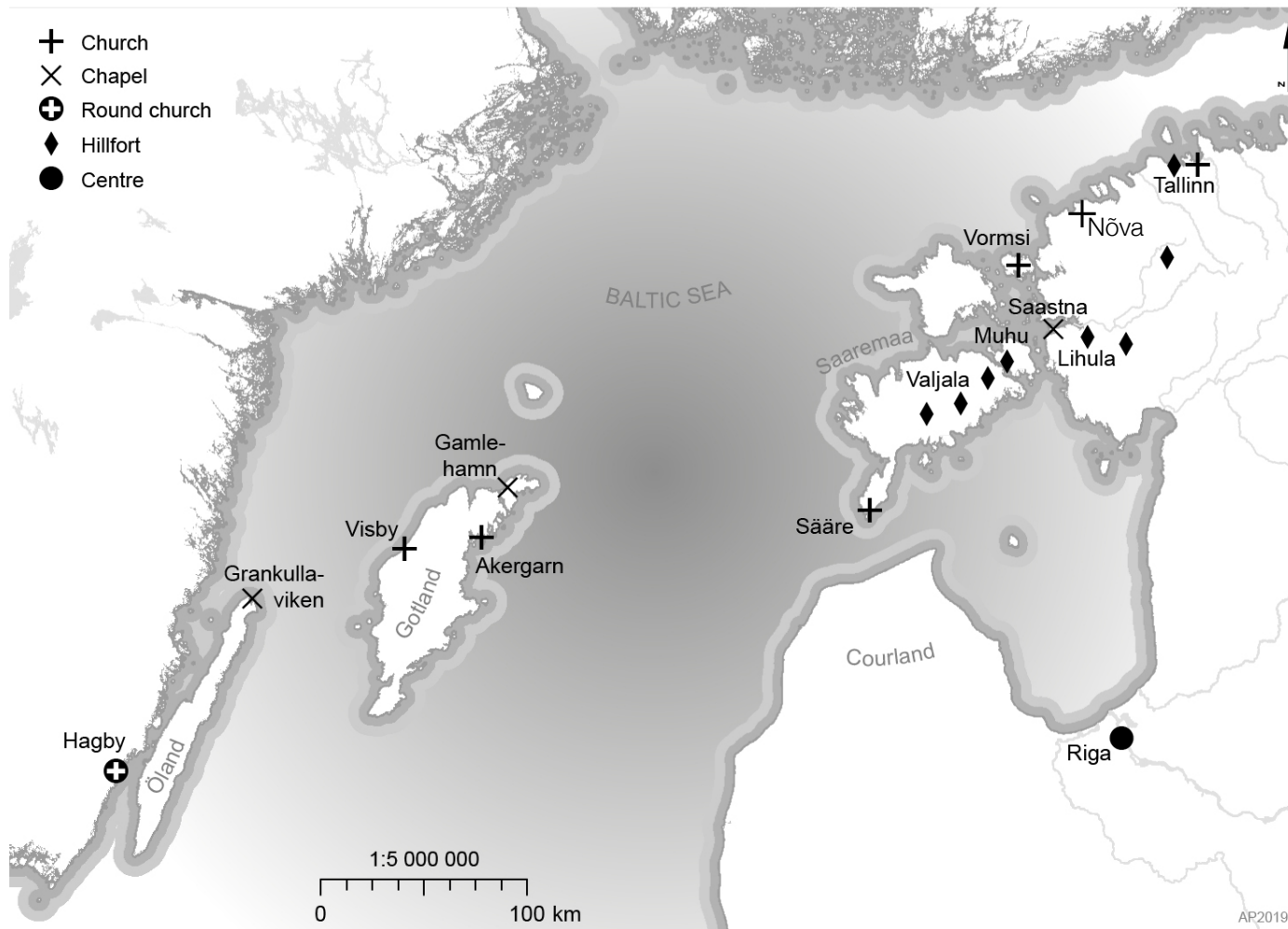

Altari esipaneel, algselt Nidarose toomkirikus, 14. sajand

Veeteed 13. sajandi alguses

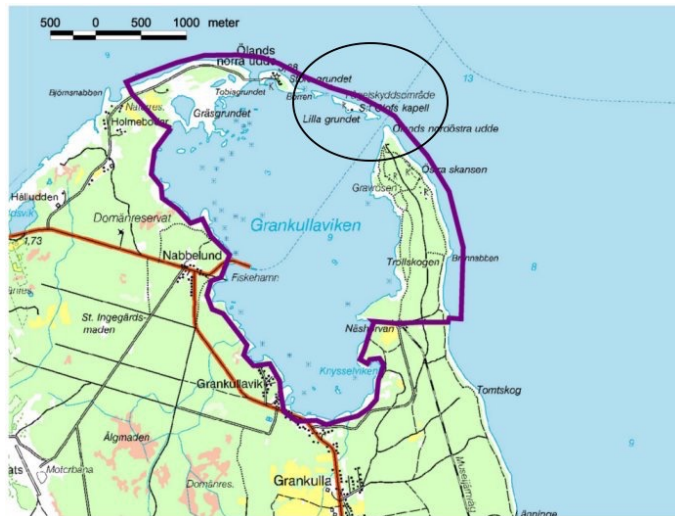
Nidarosest Novgorodini Olavi kirikud

St Olofsholm/Akergarn

Grankullaviken

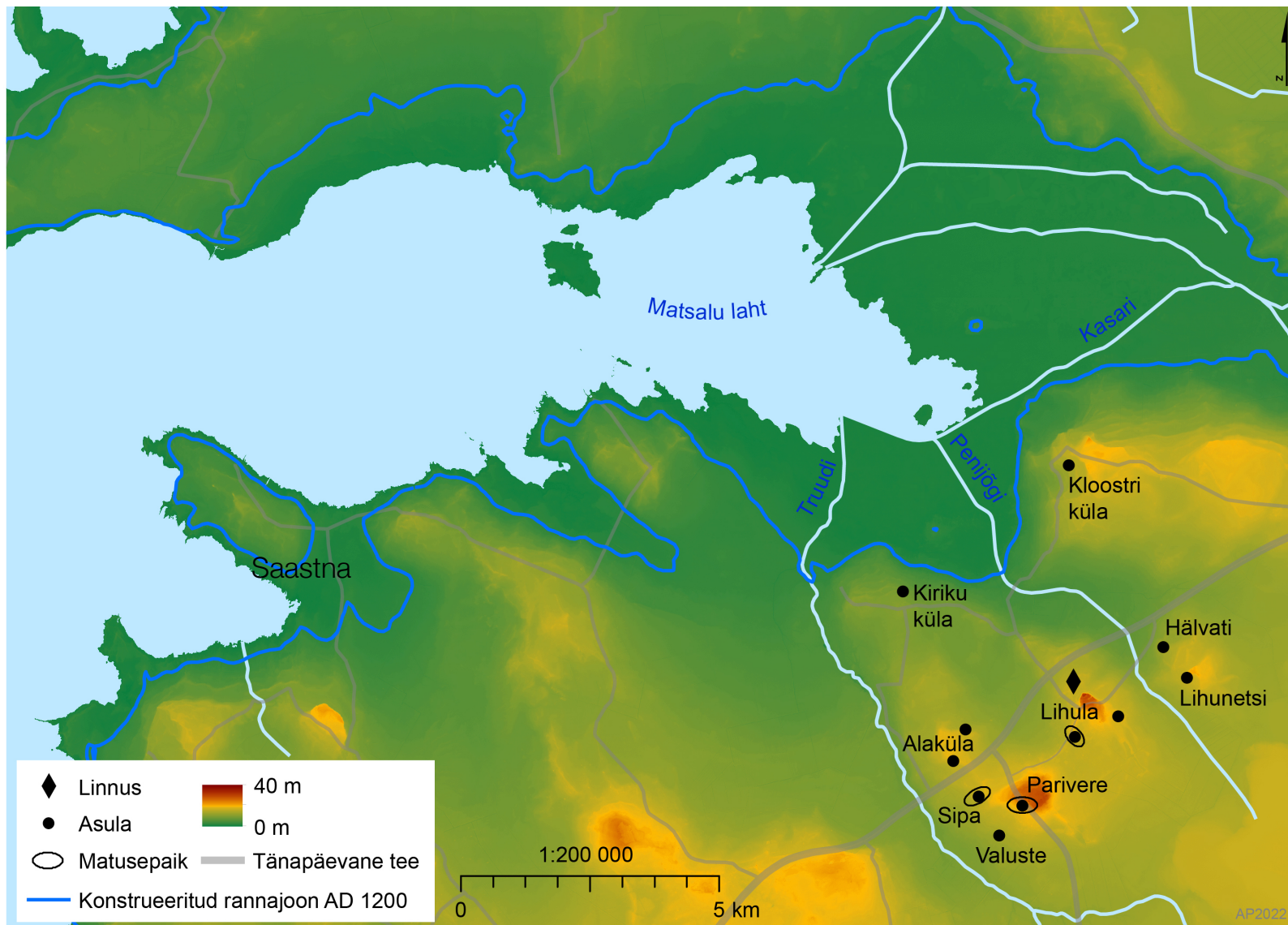

Nidarosest Novgorodini: kultuuride põimumine ajaloolistel Püha Olavi veeteedel.
Eesti-Norra koostööprojekt humanitaarteadustes. (1.09.2021–1.10.2023)

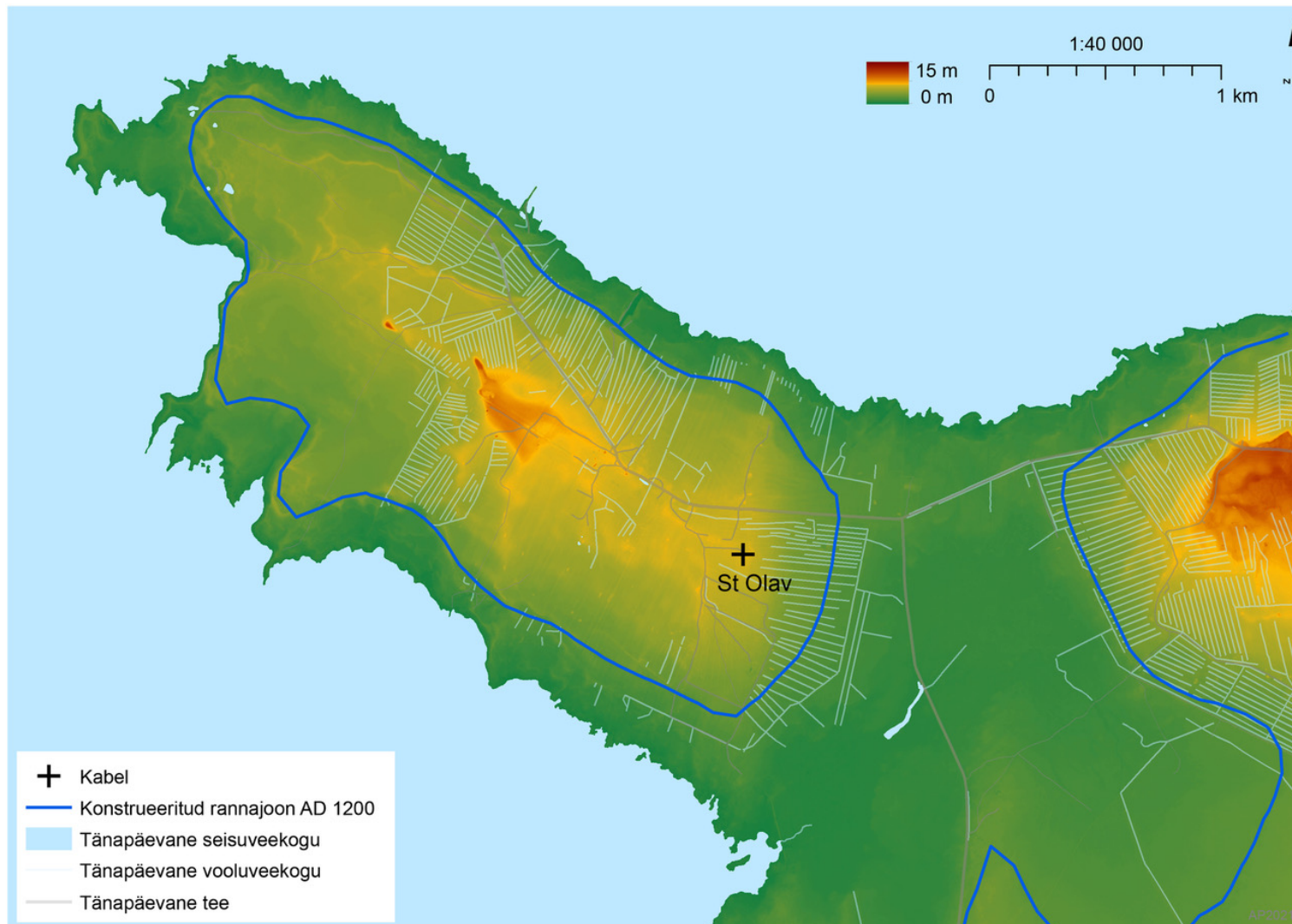
From Nidaros to Novgorod: Cultures Along the Historic St Olav Routes.
An Estonian-Norwegian Cooperation Project in Humanities Research

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Norway
grants

Kaart Anu Printsman

Saastna kabel

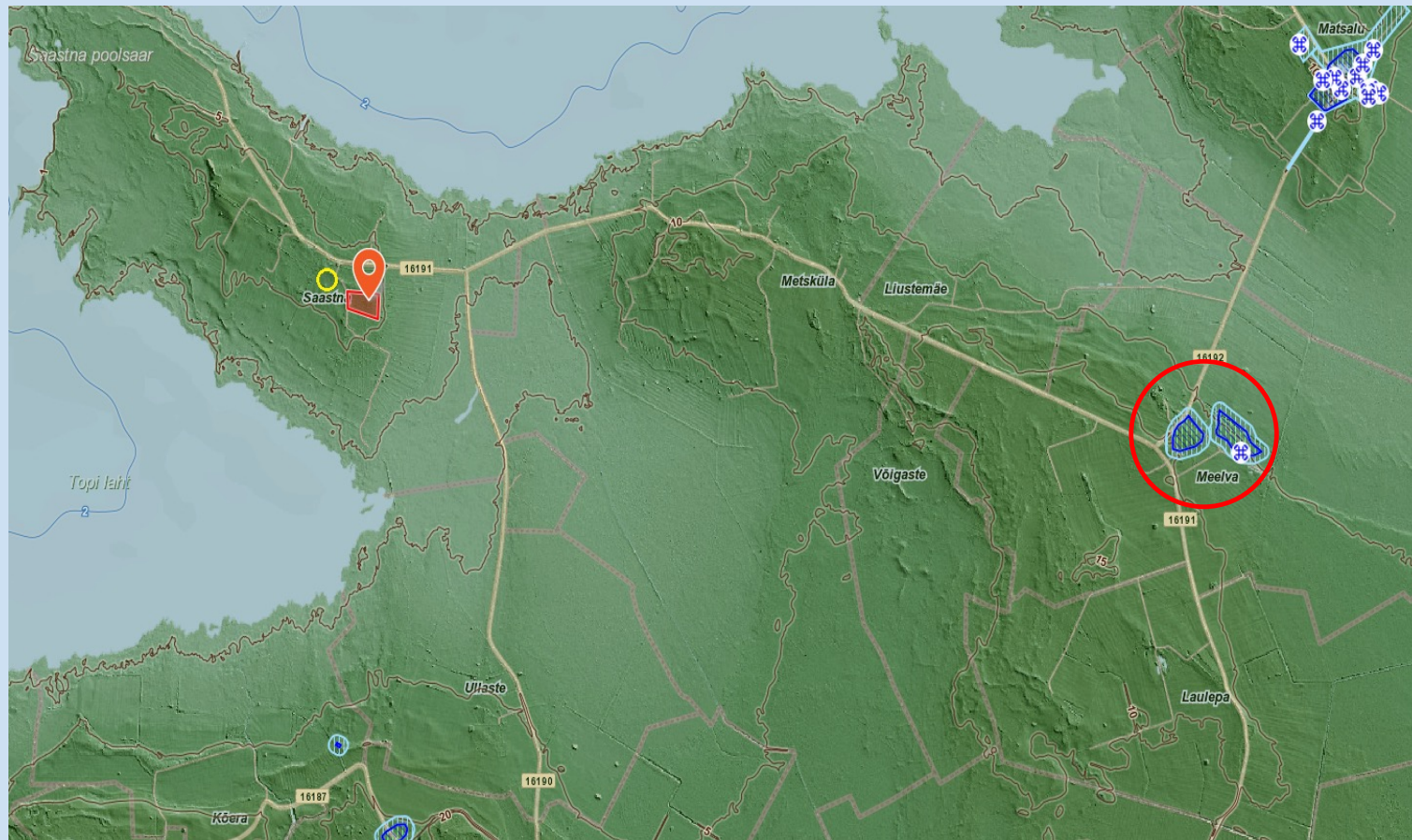

Saastna mõis ja kabel 1700

Saastna ja Meelva muinasaegsed asulakohad (M.Mandel)

Läbilõige vanemast kirjalikust andmestikust

1254 – Saastna (lad. Saast) saare esmakordne mainimine ordu ja piiskopi maadevahetuse lepingus.

- piiskop loobus Saastna saarest ordu kasuks

1320 – 1364 – ordu kinkis külad **Caskennenne** ja Metzenkulle Padise kloostri / tagasi ordule 1364 (Uluots 1937)

1564 – Lihula vakuraamatus **Sastrom öön**

1593 – visitatsiooniprotokollis: koht, kuhu “rahvas Gotlandilt, Saaremaalt, Kuramaalt ja muudest paikadest ikka veel kokku tuli”.

1641, 1693 ja 1696 – teated kabeli asemel käimisest.

- vana ebausklik kivihunnik, kuhu paavstiusulised (Päbstler) möödareisijatele andide toomiseks kuju (Statua) püsti olid pannud

1687. aasta *Haeska külaplaanil talu nimes Olli , mis on Olaf üks eesti nimekujusid.*

18. sajand – teadete kohaselt tehti Saastnasse palverännakuid reformatsiooni järgselt ka 28. juunil Peetripäeval; olulisem 29. juuli kabeli kaitsepühaku Püha Olavi päev.

Kabelivare – idakülg ja lõunasein

Foto Anton Pärn

Üksteise vastu asetatud maakivid (sideaineta) idasein

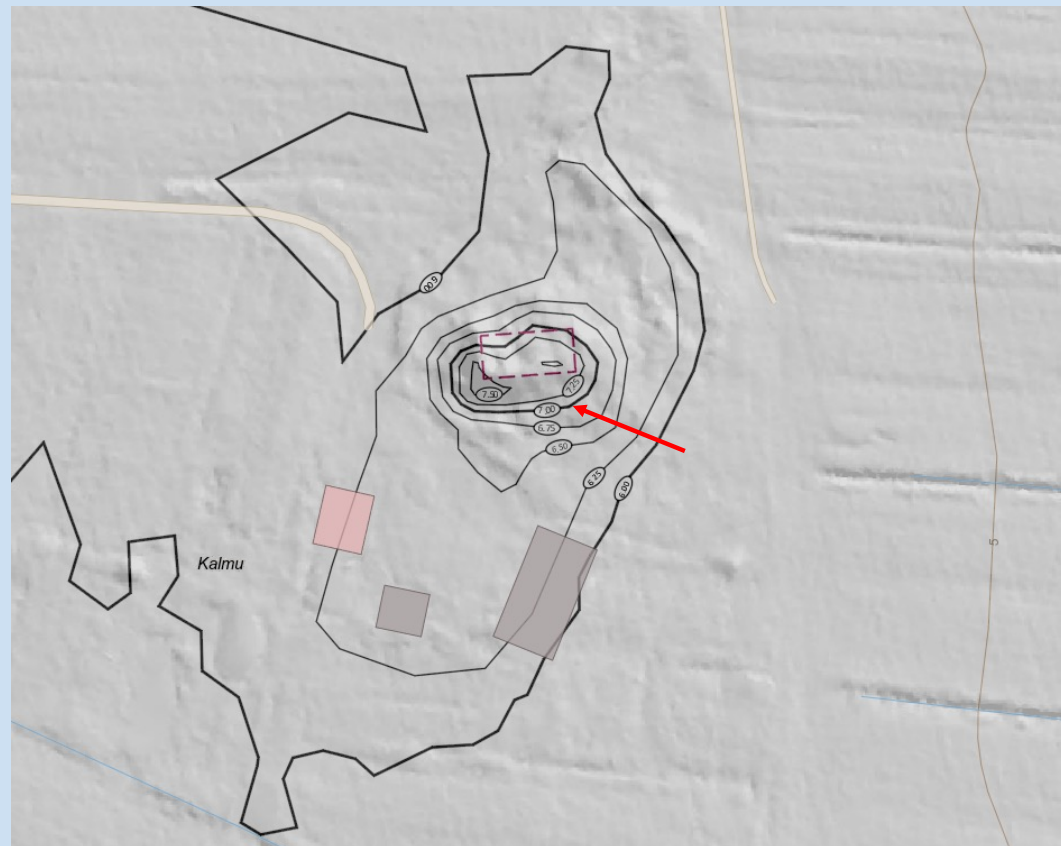
Põhja-kirdenurk savimördiga seotud

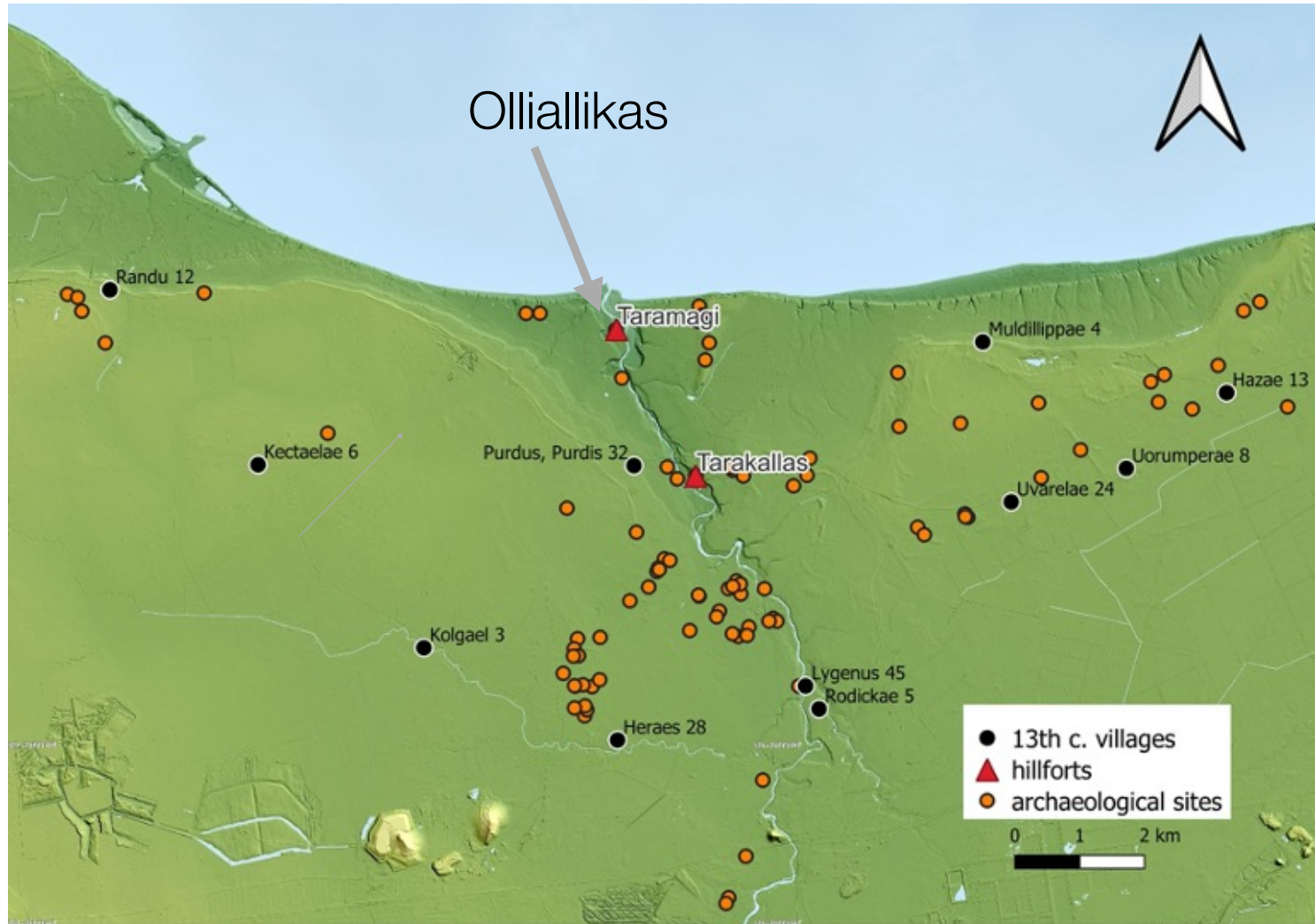
Vallitaoline moodustis kabeli lõunaseina välisküljel

Saastna kabeliala

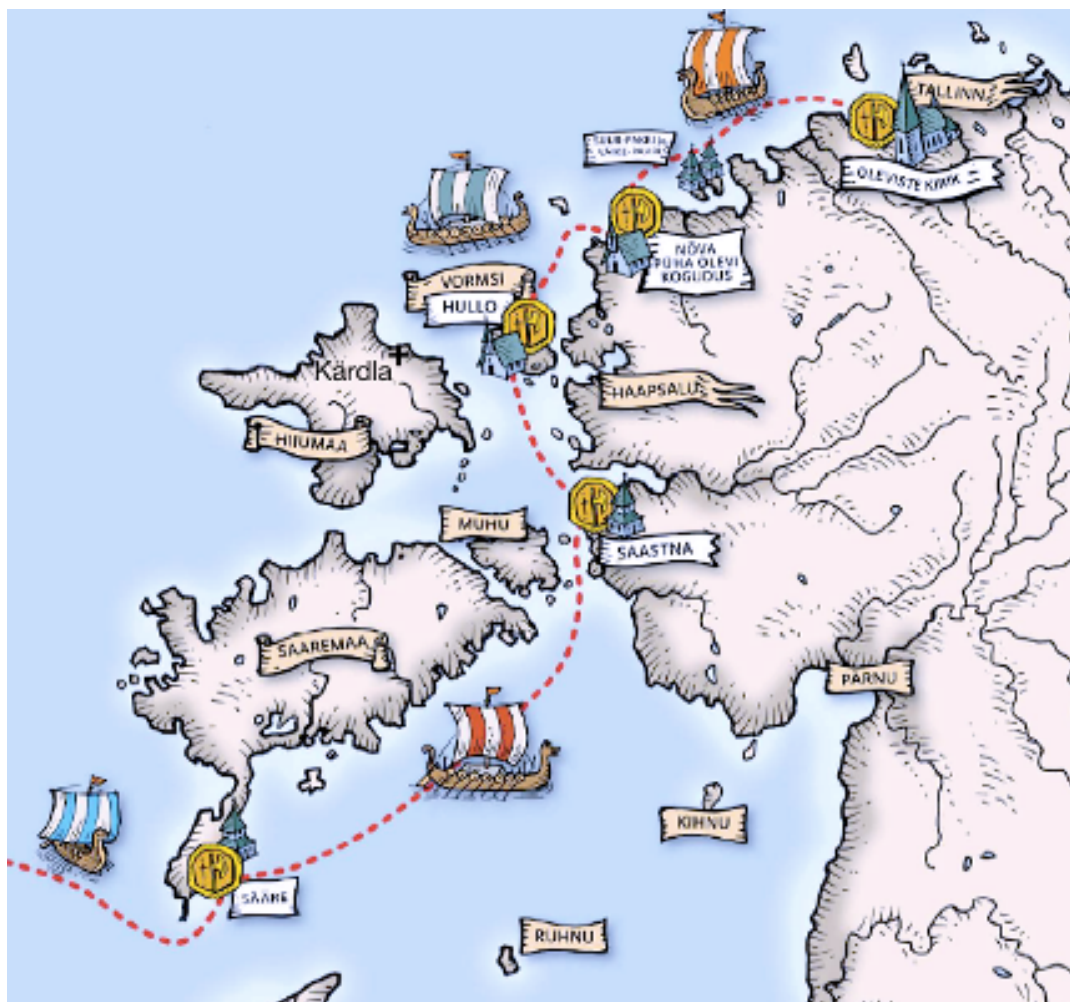

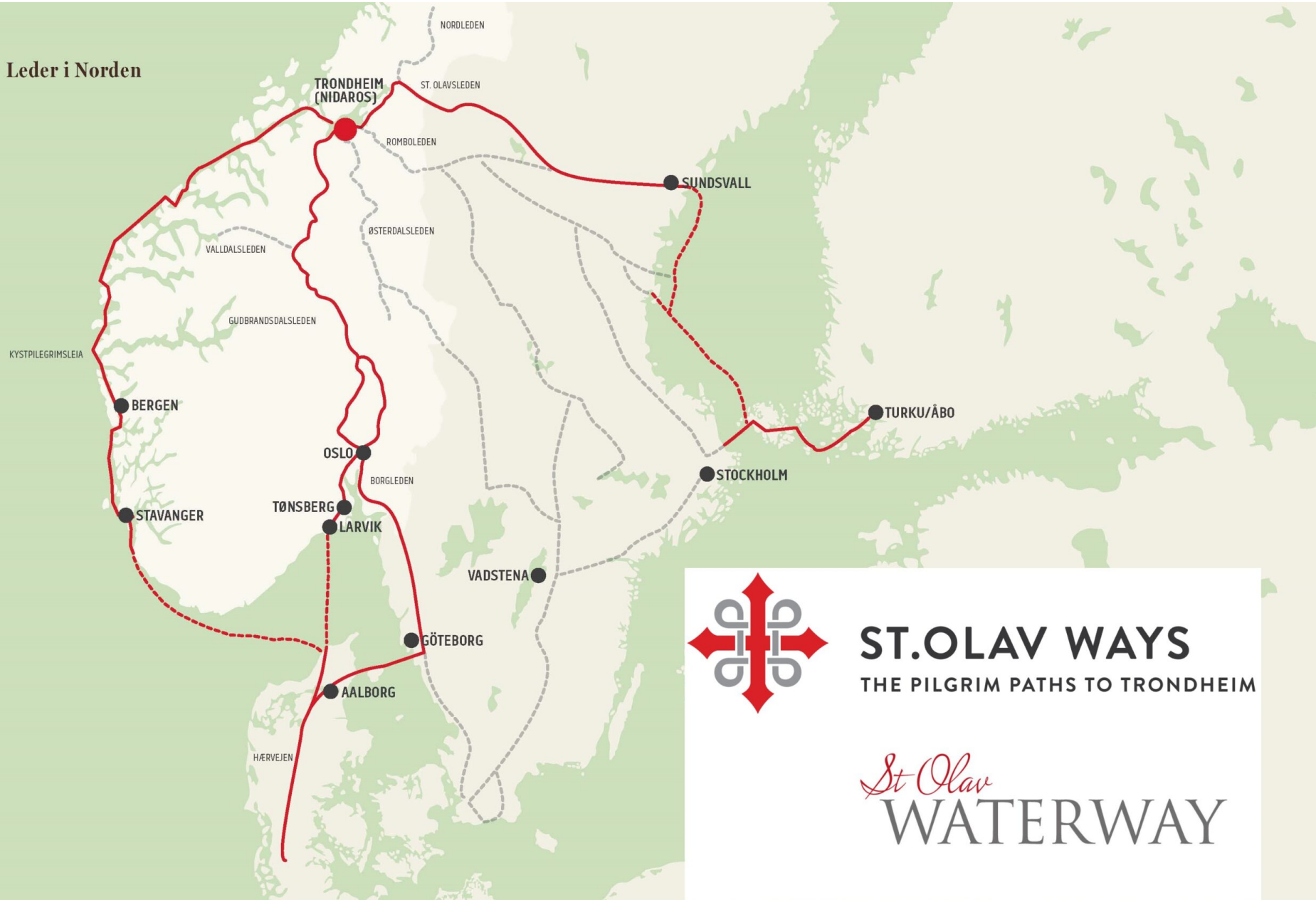
Külade nimed Taani Hindamisraamatust ca1240

Kaart Kristo Siig

Norra saatkonna joonis

Leder i Norden

ST.OLAV WAYS
THE PILGRIM PATHS TO TRONDHEIM

St Olav
WATERWAY

